

Kalaallit Nunaat tamakkerlugu nunaqarfiit ineriartortinneqarnissaannut ukioq 2050-imut pilersaarummik kingusinnerpaamik UKA 2027-mut suliaqarnissamut Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Pilersaarummisullissinernut tunngaviusunut, attaveqaasersuutinit, inuussutissarsiornikkut periarfissanut pitsaasunillu ineqarnissamut naligiimmik periarfissaqarnissaq qitiutinneqassapput.

(Inatsisartunut ilaasortaq Kuno Fencker, Naleraq)

Akissuteqaat

(Ineqarnermut, Attaveqaasersuutinit Isorliunerusunullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Naalakkersuisut sinnerlugit Kuno Fencker, Naleraq siunnersuuteqarneranut qutsavigaara.

Nunatsinni isorliunerusuni ungasissumut piujuartussamillu ineriartortitsinissap qulakkeernissaata pingaaruteqarnera Naalakkersuisunit miserratinngilarput. Innuttaasut tamarmik atugarissaarnissamut sullissinernik nalinginnaasunik, toqqissisimanissamut ingerlalluarnissamullu tunngavissiisunik, periarfissaqarnissaat politikikkut qitiutillugu siunnerfigineqarpoq. Naalakkersuisunit taamaalilluta siunnersuummi pingaarnertut anguniagaasoq isumaqatigaarput.

Naalakkersuisunit qinersivimmi matumani nunatsinni isorliunerusuni ineriartortitsinissaq inuuniarnermilu atukkat immikkut ukkatarinissaat aalajangiupparput, taamaattumillu Naalakkersuisoqarfimmi suliaqarfik isorliunerusut pilersissimallugu.

Suliaqarnermut anguniagarineqarpoq allanngoriartortitsinissaq ineriartortitsinissarlu, kiisalu nunatsinni isorliunerusuni innuttaasut inuuniarnerminni atugaannik ataasiakkaatigut pitsanngorsaannissat. Taakkua tassaassapput allanngoriartortitsinerit ineriartortitsinerillu innuttaasut ulluinnarminni malugisinnaasaat.

Tamatumunnga ilaatillugu 'Isorliunerusunut iliuusissanut pilersaarummik' suliaqarnerq Naalakkersuisunit aallartipparput, taassuma imarissallugit naalakkersuisoqarfinni suliaqarfiit assigiinngitsut akimorlugit inoqarfinnut minnerusunut suliniutissat aalajangersimasut.

Innuttaasut sunniuteqarnerunerisa nukittorsarneqarnissaat aammalu najukkani inuiaqatigiinni piujuartussamik ineriartortitsinissaq pillugit ersarissumik politikikkut kissaateqarnerq, iliuusissanut pilersaarummi aallaavigineqarpoq. Qitiutillugu siunnerfigineqarpoq akuutitsinerunissap aammalu najukkani ataatsimiititaliat innuttaasullu sunniuteqarnerunissaasa qulakkeernissaat, taamaalilluni aalajangiinerni

aalajangiiffigineqartuni ataasiakkaatigut pisariaqartitsinerit anigorniagassallu najukkamiittut annertunerusumik aallaavigineqartassallutik.

Peqatigisaanik allaffissornerup oqinnerulersinneqarnissaa aammalu killilersuinernik nutaanik atuutsitsilernissamut taarsiullugu killiliisarunnaarnissaq pingaartinneqarput. Suliniutissat allaffissornikkut nammatassiinerunermik malitseqassanngillat, kisianni paarlattuanik aporfeerutsitsinissamut aammalu pisariinnerusumik sunniuteqarluarnerusumillu ingerlatsivimmi aqutsinissamut tunngavisseeqataassallutik.

Immikkut ukkatarineqassapput inuit akornanni ataatsimooqatigiittarnerit, nammineq kajumissutsimik iliuuseqartarnerit ataqatigiinnerullu nukittorsarneqarnissaat. Inoqarfiit najukkanilu inuiaqatigiit tunngavissinnissaat politikikkut siunnerfigineqarpoq, tassani innuttaasut ataatsimoorlutik akisussaaffimmik tigusissallutik aammalu kikkut tamarmik ineriartortitsinermut taperseeqataasinnaalerlugit sinaakkutissiisoqassalluni.

Peqatigisaanik innuttaasunut tigussaasuni inuuniarnermi atugassarititaasut pitsanngorsarneqarnissaat aammalu pisariaqartitsinerit nalinginnaasut naammassisarnissaasa qulakkeernissaa tunngaviulluinnartumik anguniagarineqarpoq, minnerunngitsumik ineqarnermut tunngasut pineqartillugit. Inissiat pitsaasut aammalu toqqissisimanartunik sinaakkutissaqarneq, ingerlalluarnissamut inuunerissaarnissamullu toqqammaviliisarput.

Kiisalu ineriartortitsinissamut, inuussutissarsiornermut nutaaliornermullu nukittunerusunik toqqammavissaliinissaq politikikkut anguniagaavoq. Najukkani inuiaqatigiit siuariartornissamut, aallarnisaanissamut nutaaliorlunilu eqqarsarnissamut pitsaanagerusunik periarfissaqarnermikkut siunissamut piareersimalluassapput.

Iliuusissanut pilersaarut inuuniarnermi atugassarititaasunik nalinginnaasunik pitsaanerulersitseqataassaaq, najukkani ataatsimooqatigiinnernut tunngavisseeqataassalluni aammalu inuussutissarsiornerup ineriartortinneqarneranut tunngavisseeqataassalluni. Peqatigisaanik suliniuteqarfissat nunaqarfiit siunissaannut pingaaruteqartut akimorlugit pitsaanagerusumik ataqatigiissaarinissaq pilersaarummi qulakkeerneqassaaq.

Taamaattoq oqaatigineqassaaq iliuusissanut pilersaarummi suliniutissat ingerlanneqarnissaannut aningaasassanik sulisutigullu isumalluutunik politikikkut pingaarnersiunermi salliutitsisimanissaq pisariaqarmat. Suliniutissat siunnersuutigineqartut maannakkut pingaarnersiuinermi ilaatinneqanngimmata, aallartinneqarnissaannut aningaasalersuinissap paasinarsisinneqarsimanissaa pisariaqartussaavoq. Aningaasassanik pigineqareersunik allatut pingaarnersiuinikkut imaluunniit nunap karsiata avataani aningaasalersuisussanik nutaanik misissuinikkut, tamanna pisinnaavoq.

Inerniliunneqarpoq nunatsinni isorliunerusunut pitsaanagerusunik suliniuteqarnissamik kissaateqarneq Naalakkersuisunit isumaqatigaarput, kisianni isumaqarluta tamanna Isorliunerusunut iliuusissanut pilersaarummik suliaqarnerup aallartinneqareersup atuutsinneqalerneratigut ineriartorteqqinneratigullu anguneqarsinnaanagerusussaasoq.

Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisunit allannguutissatut siunnersuutigaarput:

”Naalakkersuisut kingusinnerpaamik UKA 2027-mut Isorliunerusunut iliuusissanut pilersaarusoqquneqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Tigussaasumik inuuniarnermi atukkat pitsanngorsarneqarnissaat, innuttaasullu pisariaqartitaasa nalinginnaasut naammassineqarnissaat, kiisalu ineriartortitsinissamut, inuussutissarsiornermut nutaaliornermullu tunngavissaqalersitsinissaq, pilersaarummi ukkatarineqassapput.”

Aalajangiiffigisassatut siunnersuut Inatsisartunut kajumittumik suliaassanngortippara.